

Verzonden per e-mail: gemeente@oisterwijk.nl; juul.willemsen@oisterwijk.nl.

Aan het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Oisterwijk
Postbus 10101
5060 GA OISTERWIJK

Oisterwijk, 19 januari 2021

Betreft: Advies ASD in het kader van de Inkoop Jeugdzorg

Geacht College,

Graag brengen wij hierbij een ongevraagd advies aan u uit over de inkoopstrategie Jeugdzorg. Gelieve dit advies te beschouwen als een aanvulling op de aanbestedingsbrief advies inkoop Jeugdzorg en het daarbij behorende regionale advies zoals opgesteld door de werkgroep Jeugd van het Regionaal Overleg Sociale Adviesraden (verder te noemen ROSA). Ook vanuit de ASD Oisterwijk is bijgedragen aan de totstandkoming van dat regionale advies, dat u volledigheidshalve bijgaand aantreft.

In aanvulling op het regionale advies willen wij als ASD Oisterwijk enkele zaken bij uw college onder de aandacht brengen en u vragen deze zaken mee te nemen in de verdere besluitvorming over de inkoop Jeugdzorg. In het verlengde hiervan vragen wij u ook ons nader te informeren over het verloop van inkooptraject voor andere onderdelen van het sociaal domein (Wmo en Participatie) en de wijze waarop de ASD daarbij zal worden betrokken. Zoals aangegeven in het regionale advies bestaat daarover enige onduidelijkheid.

Alvorens in te gaan op de inhoudelijke kant van de inkoop Jeugdzorg willen wij een opmerking maken van meer algemene aard.

Voor zover wij hebben kunnen nagaan is het proces rond het bepalen van de inkoopstrategie al in het voorjaar van 2020 gestart. Wij zijn daarop vanuit het ROSA medio september 2020 geattendeerd en vanuit uw college pas tijdens de ASD-vergadering van 12 oktober jl. Op dat moment bleek dat een aantal stappen in het bepalen van de inkoopstrategie reeds was gezet. Graag waren wij in een eerder stadium bij dit proces betrokken, zodat een aantal meer fundamentele vragen en opmerkingen aandacht hadden kunnen krijgen. Daarbij denken we aan de vraag hoe we lokaal en regionaal meer vorm en inhoud kunnen geven aan preventie; we gaan daarop hieronder nader in. Maar ook denken we aan de vraag hoe het te verklaren

is dat twee-derde van het aantal verwijzingen naar de Jeugdzorg een medische achtergrond heeft en hoe daarin kan worden bijgestuurd.

Wij verzoeken u dan ook ons eerder bij lokale en regionale beleidsontwikkelingen te betrekken. Hierover hadden wij onlangs een eerste gedachtewisseling met wethouder Dankers. We zetten het gesprek met hem graag voort, ook over de invulling die uw college wil geven aan passages over het sociaal domein in het coalitieakkoord.

Zoals aangegeven willen we allereerst meer inhoudelijk ingaan op het onderwerp preventie.

Op 27 november 2014 schreef de toenmalige Wmo-raad (de 'voorganger' van de huidige ASD) u een brief met adviezen ten aanzien van Beleidsregels Jeugd. Een van die adviezen betrof het meer investeren in preventie (omschreven als het voorkomen van jeugdproblematieken of in een vroegtijdig stadium, bijtijds, actie ondernemen om groei van de problematiek te voorkomen). De Wmo-raad constateerde dat preventie en vroeg signalering zeer beperkt vernoemd werden in het beleidsplan, in de verordening én in de Beleidsregels Jeugd.

In de reactie van de Wmo-raad op de Koers Jeugd(hulp) "Samen met de Jeugd" Hart van Brabant 2017, werd wederom geconstateerd dat preventie en vroeg signalering zeer beperkt vernoemd werden. Bij het inrichten van de preventieve kant van het jeugdbeleid heeft en houdt de gemeente echter een redelijke mate van beleidsvrijheid.

In lijn met deze adviezen van de Wmo-raad adviseren wij u opnieuw meer te investeren in preventie. Daarbij kunt u denken aan vroegtijdige signalering via het consultatiebureau, schoolmaatschappelijk werk, onderwijsachterstandenbeleid, het reguliere maatschappelijk werk, buurt- en jongerenwerk, et cetera. Onze overtuiging is dat investeringen in de sociale omgeving van kinderen, waaronder het gezin, kunnen bijdragen aan het vroegtijdig onderkennen van problemen. Daarmee kan verzwaring van de problematiek met daarbij komende hoge kosten voor een deel worden voorkomen.

Een hierbij aansluitende opmerking betreft het gevolg van lokale ombuigingen binnen de Jeugdzorg. Zoals wij in ons advies op het Strijdplan Sociaal Domein (april 2020) aangaven maken wij ons zorgen over het verlagen van de PGB-tarieven van 90% naar 75%. Deze lokale verlaging van de tarieven zal ook voor de Jeugdzorg vergaande consequentie hebben. Wij adviseren u om hieraan regionaal aandacht te besteden, zeker daar waar kinderen, jeugdigen en hun ouders moeten terugvallen op een PGB omdat de beschikbare zorg in natura voor hen geen oplossing biedt.

Tot slot vragen wij uw aandacht voor enkele zaken in relatie tot met zorgaanbieders af te sluiten contracten. In de wereld van gedrags- en psychische problemen is het moeilijk vooraf te beoordelen of een gewenst resultaat met de toegekende middelen haalbaar is. Ook is het lastig te beoordelen of het beoogde effect daadwerkelijk is bereikt. Daarom is het belangrijk met aanbieders van Jeugdzorg vooraf het gesprek aan te gaan en met hen afspraken te maken over wat onder kwalitatief goede zorg wordt verstaan en wat die mag kosten. Daarbij kunt u o.a. denken aan toegankelijkheid van zorg, doorlooptijden, wachttijden, bejegening. Maar ook aan een kwaliteitszorgsysteem inclusief toetsing op naleving daarop door een onafhankelijke instantie.

Ook over kostenontwikkeling kunnen vooraf afspraken worden gemaakt zodat gemeente en zorgaanbieders tussentijds de vinger aan de pols kunnen houden en desgewenst kunnen bijsturen in plaats van aan het eind van een contractperiode of boekjaar constateren dat de kosten uit de hand gelopen zijn.

Samenvattend adviseren wij u om in overleg met zorgaanbieders een kwaliteits- en kostenmonitoring in te voeren, teneinde grip te krijgen op zowel de kwaliteit als de kosten. Daarbij

kunnen tevens afspraken worden gemaakt over overschotten bij zorgaanbieders en de bestemming van die overschotten. Ons advies is om overschotten te oormerken. D.w.z. te besteden aan kwaliteitsverbetering, samenwerking en innovatie. Wanneer een aanbieder niet aan alle eisen voldoet, zouden gelden naar ons idee in verhouding terugbetaald moeten worden.

Met vriendelijke groet,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

Wouter Verschuur, voorzitter

Joost Wagenmakers, secretaris

Samenstellers:

Jan Schmitz

Jos de Kort

Jo Caris